

Petri et Pauli apost. 541
per dilectionē operatur. Vnde spiritualiter patris no-
men puerō imponere uolentibus, Petrus apostolus
cum Elizabethi contradicit, cum ait: Quid uultis im-
ponere iugum super ceruices discipulorum, quod ne
que nos neq; patres nostri portare potuimus: sed p
gratiam domini Iesu credimus saluari, quemadmo-
dum & illi.

SO IN DIE SANCTO~~s~~
apostolorum Petri & Pauli.

Matthæi XVI.

In illo tempore Venit Iesus in partes
Cæsareae Philippi. Et reliqua.

Cæsarea tres legimus, duas in terra repromissi-
onis, tertiam uero in Cappadocia. Est em Cæ-
sarea Palæstinæ regionis, in littore maris ma-
gni, quæ prius Turris stationis uocabatur, sed postea
ab Herode in honorem Cæsaris nobilius reëdificata,
Cæsarea est appellata. In qua idē Herodes in hono-
re Cæsaris magnificam domum albo marmore con-
struxit: ubi Herodes ab angelo percussus, eo q; nō de-
sisset honorem deo, consumptus à uermibus expi-
ravit. In hac etiam Cornelius centurio à Simone
Petro baptizatus est: in ea uero quatuor filiarū Phi-
lippi uirginum sepulchra usq; hodie ostenduntur. Est
& alia Cæsarea quædam in Cappadocia, de qua Lu-
cas euāgelista in Actibus apostolorum meminit: De-
scendit Cæsaream, & salutauit ecclesiam. Tertia autem
Cæsarea est Philippi, cuius in hoc loco euāgelista me-
minit, & ipsa in terra repromissiōis, quam Philippus

542 **T**IN DIE SANCTO

Herodis filius in honore Cæsar is ad radices montis Libani ædificauit: & hæc Cæsaream Philippi cognominauit, ubi duo fontes oriuntur, unus noīe Ior, alter uero Dan, qui simul iuncti, Jordanē efficiunt fluuium. In huius ergo partes ueniens Iesus cum discipulis suis, interrogabat eos, dicens [Quem dicunt homines esse filium hominis?] ut scilicet ubi Cæsar nummum exigebat tributi, ibi saluator nummum acciperet fideli. Notandum aut, quia non ait, Quem me dicunt homines nescire, ne iactanter de se quereretur uideretur, sed, quem dicunt homines esse filium hominis. Et cū maioris honoris uideretur filium dei se uocari, filium hominis se uoluit nominare, ut ostenderet in omnibus actibus humilitatem esse seruandam: siue certe, ne aliquis de ueritate assumpcio carnis dubitaret, frequenter filium hominis, quam filium dei se uocare maluit, sicut est illud: Veniens filius hominis, putas inueniet fidem in terra? Et, filius hominis uenturus est in gloria patris sui cum angelis suis. Et, Vulpes foureas habet, & his similia. Vbi cunq; em in latino filius hominis legitur, in hebreo filius Adam habetur, sicut illud in Psalmo: Filii hominum usquequo graui corde, pquo in hebreo habetur, filii Adæ. Sed interrogati discipuli, diuersorum opinionem proferunt, dicentes: [Alij Iohannem baptistam, alij uero Eliam, alijs uero Ieremiam, aut unum ex prophetis.] Quid autem homines Eliam aut Ieremiā Christū putauerint, cū ante multa curricula annorum fuisse leguntur? Sed hic error in populo ex stultitia gentilium descendebat, ut parenti aliquem magnum virum post mortem suum sp̄ dare posse cui uellet. Quo errore seductus fuerat Herodes, qñ audita fama de Iesu, dixit: Iohannes quem ego decollaui, surrexit à mortuis, & uirtutes multæ

PETRI ET PAVLI APOST. 543

operari in eo. Diuersorū autē opinionibus auditis, saluator ad discipulos specialiter sermonem conuertit, & dicit: **Uos autē quem me esse dicitis?** Ac si diceret: illis hominibus humana tantum de me opinantibus uos, q̄ ex illis non es̄tis, q̄ ego elegi uos de mūdo, quem me esse dicitis? In quibus uerbis ostēdit, eos in humana fragilitate humanæ naturæ meritū transcedisse, & ad imitationē ueri dei quodāmodo deos uocari posse, iuxta illud Psalmographi: **Ego dixi,** dī estis & filii excelsi omnes. **Respōdens Simō Petrus, dixit:** **Tu es Christus filius dei** uīui. Nō solum Petrus ordinem sui prioratus seruat, cum interrogatus primus respondit, sed etiam magnitudinem amoris ostendit. Merito ergo primus responderet, quia plus ceteris eum diligit. In multis nanḡ euangelij locis legimus, Petrum præ ceteris dñm discipulis dilexisse, ipso domino dicente: **Simon Iohānis,** diligis mē plus his? Et ille: **Tu scis dñe, q̄a amo te, siue diligo.** Et cū duodecim discipulis suā passionē prædicteret, hoc Petrus præ magnitudine amoris ferre non ualeans, assumpit eū secreto, & dixit ei: Propitius tibi esto dñe, ne fiat istud. Nō em̄ decet ut filius dei gustet mortē. Et cū imminēte articulo passiōis diceret, **Oēs** uos scandalū patiemini in me iniusta nocte, ille r̄ndit: **Etsi oēs scandalizati fuerint in te, ego nunq̄ scandalizabor.** Cumq̄ qd futurū erat p̄dicaret, dicens: **A mē dico tibi, anteq̄ gallus cātet ter me negabis,** Petrus de se p̄sumēs ait: **Etiā si oportuerit me mori tecū, nō te negabo.** Et cū post resurrectionē stās in littore, discipulis p̄scatibus apparuisset, audiens Petrus qd dominus est, tunica succinxit se, & misit se in mare, & uenit ad Iesum. Ceteri uero discipuli nauigio uenerūt. Eius

§44 IN DIE SANCTO

dem ergo amoris flamma Petrus succēsus, omnibus discipulis interrogatis, primus respondit, dicens: [Tu es Christus filius dei uiui.] In quibus uerbis fundamētum ueræ fidei decentissime declarauit. Christus enim grāce, ab unctione chrisimatis nomē accepit. Et cum Christum confitetur, uerū hōiem credere docet, q[uod] nō materiali oleo, sed spiritu sancti dono unctus ē. Vñ Psalmista ait: Vnxit te deus tuus, & rel. Cum uero ad iunxit, [filius dei uiui,] uerum deum illum esse insinuat: quia quod est pater, hoc genuit, i.e. deus deū. De um autem uiuum appellat, ad cōparationem falsorum deorum, qui ab hominibus dij putabantur, sed mortui erant, ut scilicet Jupiter, Saturnus, Mars, Mercurius, Venus & cætera idolorum portenta, de quibus per Prophetam dicitur: Dijs qui cælum & terram non fecerunt, pereant. & rel. Et Psalmista: Omnes dij gentium dæmonia. Respōdens autem Jesus, dixit ei: Beatus es Simon bariona. Mercedem recipit uera confessio. Quia enim Petrus confessus est Christum filium dei uiui, merito beatificatur, & bariona, quod in nostra lingua sonat filius columbae, à domino cognominatur. Quod enim columba spiritum sanctum significet, ipse manifestanit, quando redemptore baptrizato, in specie columbe apparuit. Bariona ergo, filius columbae, id est, spiritus sancti dicitur: quia spiritu sancto reuelante, filium dei uiui confessus ē. Nonnulli aut̄ bariona, pro bar Iohanna scribendum putant, eo quod iuxta alijs euangelij locum, filius Iohannis sit appellatus, domino dicentes Simon Iohānis, diligis me Iohanna uero gratia dei, siue in quo est gratia, interpretatur. Merito ergo primus apostolorum Iohannis filius dicitur, q[uod] a non p-

PETRI ET PAVLI APOST. §45

pria uirtute, sed patris gratia reuelante filium dei co-
gnouit. Vnde & subditur: **Quia caro et sanguis
non reuelauit tibi, sed pater meus qui in cæ-
lis est.** Caro & sanguis in hoc loco carnalem doctrinam scribarum & pharisæorum significant, iuxta illud quod apostolus Paulus prestatetur, dicens: Conti-
nuo nō acquieui carni & sanguini. Nō ergo p doctrinam pharisæorum & scribarum principes apostolorum Christum filium dei cognouit, sed patre reuelate, sic-
ut idem filius alibi patrem glorificat, dicens: Confiteor tibi pater, dñe celi & terræ. **E**t ego dico tibi q[uod] tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiæ meam.] Ac si diceret: Quia tu me confessus es Christum filium dei uiui, & ego dico tibi, non casio uel transi-
tio sermone, quoniam meum dixisse, fecisse est, dico inquam tibi, quia tu es Petrus &c. Vbi non est putan-
dum, quod nunc ei primum Petri cognomen impo-
suerit, sed quando euangelizante Andrea ad eum ue-
nit, cum intuitus cum, dixit: Tu es Simon filius Iohæ-
na, tu uocaberis Cephas, quod interpretatur Petrus,
quod em Syriace Cephas, latine Petrus dicitur. Vtrū que autem nomen ab illa petra deriuatur, de qua ait
Apostolus: Petra autem erat Christus. quod autem
ait, [& super hanc petram ædificabo ecclesiæ meæ,] tale est acsi diceret, super hanc fidem, id est, super me,
quem tu confessus es, ædificabo ecclesiam meam. Fu-
damenntum enim aliud (ait Apostolus) nemo potest
ponere, præter id quod positum est, quod est Christus Iesus. Ea ergo quæ continentur, cadere non pos-
sunt, quia fixa sunt ea quæ continent. Vnde & subin-
ferritur: **E**t portæ inferi nō præualebunt ad ter-
sus eam. Per portas inferi in hoc loco doctrinæ ha-
s

MM

reticorum accipere possumus, quæ suos auditores in
infernum ruere facit. Portæ ergo inferi contra ecclæ-
siam, quæ super Christum fundata est, non præualebit:
quia licet frequenter pullata sit, persecutionibus hæ-
reticorum, tamen à fide catholica euelli non potuit.
Aliter portas inferi, uitia & peccata intelligere pos-
sumus, qualia Apostolus cōmemorat, dicens: Mani-
facta sunt opa carnis, quæ sunt fornicatio, & his simi-
lia, quæ recte portæ inferi noſantur, quia in se perse-
uerantes ad infernū dimergunt, sicut idem Aposto-
lus cōclusit, dicens: Qm̄ qui talia agunt, regnū dei non
consequent;. Portæ ergo inferi nō præualebunt adver-
sus ecclesiā, qualiter his uitis & peccatis eleſti tenta-
ri possint, tñ in his usq; ad finē pseuerare nesciūt. Aut
em an tequā uincantur uincūt, aut post lapsum cito p-
penitentiā surgunt, iuxta quod dñs alibi ait: Omnis
qui uenit ad me, & audit sermōes meos, & facit eos,
dicā uobis cui similis est: Similis est hoī ædificanti do-
mū, qui fodit in altū. &c. Ettibidabo claves re-
gni cælorū. Claves regni cælorū nihil aliud, nisi ligā-
di & soluēndi potestatem significant. Sicut em̄ clavis
ad hoc in ostio ponitur, ut amici recipiantur, extra-
nei autem excludantur: sic ligandi atque soluēndi po-
testas iustos recipit, iniustos uero excludit. De q̄ sub-
ditur: Et quodcūq; ligaueris super terrā qc.
Vbi considerandum, uir iste quia tāta humilitate uo-
catur, ad quantam gloriam sit perductus. Quia enim
relictis omnibus Christum ardentissimo amore secu-
rus est, ad tantam celitudinem peruenit, ut uice dei
quorundam peccata relaxare, quorundam etiam re-
tinere posset. Nec tamen purandum est, quod solum
beato Petro hæc potestas data' est, sed sicut unus pro-

DE S. LAVR. MART. 547
omnibus respondit, [Tu es Christus filius dei nui.] ita in uno omnes audierunt: Quodcumq; ligaueris su-
per terram & reli.] Vnde cum post resurrectionem
dominus discipulis suis spiritum sanctum dedit, su-
per omnibus generaliter ait: Quorum remiseritis pecca-
ta, remittitur eis. Nec solum apostolis haec potestas
data est, sed etiam episcopis & sacerdotibus, qui nuc
eorum ordinem in ecclesia retinent, & ligandi solu-
dix potestatem habent. Vnde in lege de leprosis fi-
guraliter praecepit, ut si quis lepra percussus esset, ostē
deret se sacerdoti, & ad eius iudicium aut ejceret ex
tra castra, aut recipere: no quod ipse leprorum mū-
dere, aut mū datum leprorum facere posset, sed quia
ad ministerium ipsius sacerdotis pertinet, ut disser-
nat inter lepram & lepram, id est, inter peccatum ma-
ius & minus. Hunc sensum require in euangelio in
octaua Paschæ.

DE SANCTO LAV-
rentio martyre, Iohan. XII

In illo tempore loquebatur Iesus cum
discipulis suis in parabolis: Amen amen di-
co uobis, nisi granū frumenti cadens in terra
mortuorum fuerit, Et reli.

Hortatus dñs discipulos ad martyriū, suæ
passionis exemplum præmisit, ut rāto minus
pro eius nomine morte pati timerent, quāto
in hoc ope cælestis magistri imitatores existerent, Ait
ēm: Amē amen dico uobis, & rel. In qbus uerbis
intelligimus, qd dñs in similitudine grani frumenti se-